

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Πάυλος Χρηστίδης
Βουλευτής Νοτίου Τομέα Β' Αθήνας

Αθήνα, 22 Απριλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Σοφία Ζαχαράκη

Θέμα: « Αντιμετώπιση της σπάνιας διαταραχής της Επιλεκτικής Αλαλίας »

Κυρία Υπουργέ,

Η επιλεκτική αλαλία ανήκει στις αγχώδεις διαταραχές, με συχνότητα μεταξύ 0,1 και 2% στα παιδιά (1/160), με κύριο χαρακτηριστικό της την αδυναμία τους να μιλήσουν σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα- όπως το σχολείο- παρότι έχουν κατακτήσει πλήρως τη χρήση της ομιλούμενης γλώσσας. Η εν λόγω διαταραχή δε σχετίζεται με ντροπή, κακομεταχείριση, τραύμα ή μαθησιακή δυσκολία, αλλά με ιδιαίτερα έντονο άγχος προκαλούμενο από τις κοινωνικές επαφές. Ως εκ τούτου, τα παιδιά αυτά- κυρίως στο σχολικό περιβάλλον- μιλούν από καθόλου έως χαμηλόφωνα, δεν απαντούν στις ερωτήσεις των διδασκόντων, δεν συμμετέχουν στις δραστηριότητες και βεβαίως αδυνατούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους σε κάθε ενδεχόμενο εκφοβισμό. Επίσης, συμβαίνει πολύ συχνά το να μην χρησιμοποιούν την τουαλέτα, να μην πίνουν νερό, ή ακόμη και να μην τρώνε. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η διαρκής άρνηση της συμμετοχής τους στις σχολικές δραστηριότητες κλπ, η ανάπτυξη κοινωνικής φοβίας και οι αυτοκτονικές τάσεις- καθώς αποδεδειγμένα οδηγούνται μελλοντικά στην κατάθλιψη- δεδομένου ότι ένα παιδί που πάσχει από επιλεκτική αλαλία δεν μπορεί να είναι χαρούμενο και ανέμελο, όπως τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας του. Όσο περισσότερο δε επιμένει η Επιλεκτική Αλαλία τόσο μεγαλύτερη και πιο περίπλοκη καθίσταται η θεραπεία της, με αρνητικότερη επίδραση στην περαιτέρω ανάπτυξη του παιδιού. Επισημαίνεται ότι η θεραπεία της Επιλεκτικής Αλαλίας πρέπει να γίνεται ακριβώς εκεί όπου υπάρχει ο φόβος, δηλ. στο σχολικό περιβάλλον.

Η πιο αποτελεσματική μέθοδος της θεραπείας είναι το λεγόμενο "sliding in" που ανέπτυξε πρώτη η διεθνώς αναγνωρισμένη βρετανή λογοθεραπεύτρια Maggie Johnson και ειδικεύεται στις διαταραχές επικοινωνίας της παιδικής ηλικίας και ειδικά στην Επιλεκτική Αλαλία, καθώς και στις σχετικές επιπτώσεις στις οικογένειες, στα σχολεία και στα ίδια τα παιδιά. Η συγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ομιλίας σε μικρά, διαχειρίσιμα βήματα, ξεκινώντας με ένα βήμα που το παιδί αισθάνεται άνετα να κάνει. Ακολουθεί μια δομημένη διαδικασία κατά την οποία γίνονται μικρά βήματα, σε συμφωνία με το παιδί, μέσω μιας σειράς δραστηριοτήτων ομιλίας. Το παιδί μιλάει με κάποιο πρόσωπο, συνήθως τον γονέα, με το οποίο νιώθει άνετα και στη συνέχεια έρχεται σταδιακά σε επαφή με ένα νέο

πρόσωπο όπως τον δάσκαλο και τον συμμαθητή, στην τάξη ή στο προαύλιο. Η εβδομαδιαία διάρκεια της μεθόδου συνίσταται να είναι, τρεις έως πέντε φορές, για 10 έως 15 λεπτά κάθε φορά ή μιάμιση έως δύο ώρες για μία φορά. Βασική προϋπόθεση για τη μέθοδο αυτή, είναι το παιδί να μιλά και να νιώθει άνετα με τον ενήλικα, και αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που συστήνεται η παρουσία του γονέα ή άλλου κηδεμόνα.

Δυστυχώς η εφαρμογή στην πράξη της θεραπείας "sliding in" συναντά εμπόδια, λόγω του ότι πολλά σχολεία διστάζουν να επιτρέψουν την είσοδο του συντονιστή -γονέα ή άλλου θεραπευτή- μέσα στο σχολικό κτίριο κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Δεδομένου ότι:

- Η Επιλεκτική Αλαλία είναι μια σχετικά "άγνωστη" διαταραχή και ως εκ τούτου υπάρχει δυσκολία στην αποδοχή τόσο της συγκεκριμένης δυσκολίας του παιδιού, όσο και της κατάλληλης αντιμετώπισης στο σχολικό περιβάλλον,

- Η μη έγκαιρη και σωστή διάγνωση και διαχείριση των παιδιών με Επιλεκτική Αλαλία μπορεί να καταδικάσει μαθητές στο να παραμένουν σιωπηλοί εντός του σχολικού περιβάλλοντος, ακόμα και για χρόνια, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη μαθησιακή και κοινωνική τους ανάπτυξη,

- Η αναγνώρισή της από τα ΚΕΔΑΣΥ, καθώς και ο ενδεδειγμένος τρόπος θεραπείας δεν είναι ενσωματωμένα σε ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο,

- Δεν υφίσταται επίσημη, σαφής οδηγία προς την Ε.Δ.Υ., η οποία λειτουργεί υποστηρικτικά για τους μαθητές με αναπηρία και μαθησιακές δυσκολίες, αλλά και εν γένει προς τις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης,

- Δεν υπάρχει έως σήμερα δυνατότητα να δεχτεί το παιδί με Επιλεκτική Αλαλία την παρέμβαση "sliding in", εντός του σχολικού πλαισίου από άτομο έμπιστο με το οποίο νιώθει άνετα (π.χ. άτομο πρωταρχικής φροντίδας/γονέας),

- Η αδυναμία σοβαρής και άμεσης αντιμετώπισης από την Πολιτεία αποτελεί σοβαρή θεσμική αδράνεια απέναντι σε μια αναγνωρισμένη και τεκμηριωμένη διαταραχή,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Πώς δικαιολογείται η απουσία σαφούς θεσμικού πλαισίου για την επιλεκτική αλαλία στο ελληνικό σχολείο, παρά τη διεθνή αναγνώριση της διαταραχής;

2. Προβλέπεται να υπάρξει συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο για την διάγνωση, αναγνώριση και ενσωμάτωση της Επιλεκτικής Αλαλίας ως σπάνιας διαταραχής, η οποία χρήζει θεραπείας μέσα στο ίδιο το σχολικό περιβάλλον;

3. Προτίθεστε να θεσπίσετε άμεσα συγκεκριμένα πρωτόκολλα για τη διαχείριση και υποστήριξη των μαθητών με επιλεκτική αλαλία;

4. Υπάρχουν επίσημα, επικαιροποιημένα στοιχεία για τον αριθμό των μαθητών που πλήττονται από τη διαταραχή;

5. Ποια ουσιαστικά μέτρα επιμόρφωσης έχουν ληφθεί για τους εκπαιδευτικούς, σχετικά με τη συγκεκριμένη διαταραχή;

6. Θα εξεταστεί η δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου "sliding in", προς όφελος των παιδιών με διαγνωσμένη επιλεκτική αλαλία;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Πάυλος Χρηστίδης